

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library City
Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

РІК V.

4. 67.

СЕРЕДА, 22. СЕРПНЯ 1923.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, AUGUST 22nd, 1923.

No. 67.

VOL. V.

ДАЛЬШ РОБІТНИЧІ ЗАВУРШЕННЯ В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 17. серпня. — В Брауншвайгу демонстранти проти нестачі поживи привели до локальних правительств встановити харчеву контрольну комісію з 30 робітників. Правительством годилося вже забрати поживу під свою розпорядність, однак демонстранти цим не вдоволялися і такі настоювали на створенні робітничої комісії.

Тут розуміють, що й правительству Турингії і Саксонії можуть забрати поживу під свою контролю, наколи центральне правительством не згодиться прийняти їх домагань в харчевій справі. Гірські ресорти в Турингії повідомляють чужинців, щоб з огляду на брак поживи вони до трох днів забралися, а деякі готелі вивісили такі написи: "Не будемо годувати чужинців".

В Руринні, кажуть депеші, через брак поживи робітничі провідники грозять страйком.

Границя буде замкнена до 31. серпня.

Депеші з Діссельдорфу повідомляють, що Французи рішили, щоб границя між окупованою і неокупованою Німеччиною була замкнена до 31. серпня.

В бельгійській окупатійній полові, доносять інші депеші, військові влади почали накладати кару на міста в долярх. На Дюсбург наложено \$187.500 кар, або більше як 3 мільярди марок.

Про комуністичне заворушення доносять з Руссельгайму, де 25 жандармів на приказ "громадянського комітету" вступувало локального комуністичного провідника. У відплату за це безробітні комуністи перебігли через місто і понадрували склепи та турбували горожан. 12 горожан взято як закладників і задержано до часу, доки не з'являть освободжений комуністичний провідник.

Коло Реклінггаузена робітники розоружили в четвер поліцію і 23 поліцаї ранені.

8 КОМУНІСТІ УБИТИХ І 50 РАНЕНИХ В АЛЬТДОРФІ.

АЛТ-ДІЯ-ЧАПЕЛЬ, 18. серпня. — В боротьбі між комуністами і поліцією в Альтдорфі, сім миль на північ від цього міста, убито вчора 8 комуністів і 50 ранено.

Заворушення в цій місті продовжуються. З ранених минулого понеділка робітників 15 померло, так що всіх жертв є тепер 25.

ФРАНЦУЗИ ЗАБИРАЮТЬ НІМЦІЯМ ГРОШІ.

ДИССЕЛЬДОРФ, 17. серпня. — В різних частях окупованої території відбуваються голодові заворушення, рабуються склепи з поживою, а з півголодне міське населення забирає картофаї.

Депеша з Кобленцу до місцевої німецької газети каже, що Французи забрали з офісу друкарні в Ліссаї, передмісті Кобленцу, 697 біліонів марок.

В Ессені Французи забрали з тамошньої філії Райхсбанку, яку вони заняли пару днів тому назад, 14 біліонів марок.

ЗАПЕРЕСТАЮТЬ ВИДАВАННЯ ГАЗЕТ.

ЛОНДОН, 17. серпня. — Депеша з Берліна до "Сентрал

ХОЧУТЬ АВТОНОМІЇ ДЛЯ КАНАДІЙСЬКИХ ЮНІЙ.

ТОРОНТО, 17. серпня. — Торонтоńska Ремісничо-Робітнича Рада ухвалила вчора вечером резолюцію, в якій домагається локальної автономії для канадійської секції т. зв. інтернаціональних трейд-юній. Резолюція буде подана перед канадійський трейд-юнійний конгрес, який збереться слідууючого місяця в Бенкувері.

Резолюція жадає, щоб канадійські департаменти інтернаціональної юнії мали право страйкувати і брати участь у всякій політичній акції "в інтересі канадійської робітничої класи".

(Можна сподіватися, що до ухвалення повисшої резолюції спричинився недавній деспотичний крок Луїса, президента "Юнайтед Маїн Воркерс оф Америка", який заборонив майже в Новій Скошії страйкувати проти насильства війська для здавлення страйку сталевих робітників в Сидней.)

ЗМІНИ В ДОМІНІЯЛЬНІМ КАБІНЕТІ.

ОТТАВА, 17. серпня. — Прем'єр міністр поробив нині в кабінеті важні зміни.

Джес. А. Робб, який був міністром торгівлі і промислу від часу сформовання правительства Кінга, зівстав назначений міністром імміграції і колонізації.

Т. А. Лов, який був міністром без портфелю, став на місце Робба міністром торгівлі і промислу.

Е. М. Мекдоналд, який вступив до кабінету як міністр без портфелю і був дійствующим міністром національної оборони без пенсії, перебирає тепер портфель того департаменту.

УПАДОК ЗАЧАРТЕРОВАНОГО БАНКУ.

Минувшої п'ятниці один з великих зачартерованих банків в Канаді, "The Home Bank of Canada", застановив виплати і тим самим перестав існувати. Як причину упадку банку рада директорів подає позначки "поганого і сумнівного" характеру. Справа банку перебирає А. Б. Баркер, який зівстав настановлений куратором на підставі банкового закону.

"ГОДСОН БЕЙ КО." МАЄ МОНОПОЛІЮ НА КАМЧАТЦІ.

СІЯТЛ, Ващ. — Повернувшись з Камчаткі, американський купец Сейденберг заявив, що Англія монополізувала торгівлю здовж сибірського побережжя і Камчаткі.

Велика канадійська фірма "Годсон Бей Ко." отримала від совітського правительств монополні права на експорт продуктів висше згаданих місцевостей.

РИМ, 15. серпня. — Урядовий звіт виказує, що з кінцем місяця липня число безробітних в Італії вносило 213.950.

"Нос" каже, що всі властители газет в центральній Німеччині рішили одностайно заперестати під теперішній час видавання газет на тій підставі, що вони не можуть платити платні, якої домагаються комуністичні.

БОЛГАРІЯ ОТРИМАЛА ПРОТЕСТ ЮРІЯ ЧІЧЕРІНА.

СОФІЯ, 17. серпня. — Болгарське правительством отримало від російського міністра заграничних справ Юрія Чічеріна одстру ноту, в якій протестується проти переслідування і мордовання Росії в Болгарії, яких болгарське правительством проганяє під претекстом, що вони пробують встановити в Болгарії совітську республіку.

Чічерін домагається перепрошення і покарання військових або цивільних властей, відповідальних за ці насильства.

ОТВОРЕННЯ С.-Г. ВИСТАВИ В МОСКВІ.

МОСКВА, 15. серпня. — При участі десятків тисяч народу відбулося нині торжественне отворення "Сільсько-Господарської і Кустарно-Промислової Вистави" в Москві.

Виставовий комітет виготовив альбом, який містить в собі поперх 200 фотографічних картин з вистави і близькі описи різних павільйонів і замітних експонатів.

Перший такий альбом видано Ленінвою.

ГЕСКЕЛ ПРО ПОЛОЖЕННЯ В РАД. РЕПУБЛІКАХ.

ЛОНДОН, 15-го серпня. — Бувший голова ратунової акції "АРА" в Радянських Республіках полковник Гескел, який прибув тут вчора з Москви, заявляє, що всі висті про неврожай і голод в деяких околицях Радянських Республік та поголоси про повстання проти радянського правительств є позбавлені всякої підстави.

Полк. Гескел заявляє, що економічна відбудова в Радянських Республіках поступає скорим кроком вперед і поки нема жадних чинників, які могли-б повалити радянський режим.

На полі рільництва Радянської Республіки досягли цього року значні успіхи. З надвжик збіжжя, яка буде вносити около 5 мільонів тон, 2 мільони можна буде вивезти за границю, а решта остане як резерва на случай неуроду в слідууючому році.

Полк. Гескел заявляє, що звеліччя комунікації в Росії вже в значній мірі налагоджені. На деяких лініях курсують потяги, які нічим не різняються від потягів в інших краях Європи.

Гескел висловлюється дуже похвально про радянське правительством, яке шире співділяло з "АРА" через цілий час ратунової акції. Всі справи були полагодувані вдовольно до обох сторін.

Нині відіде полк. Гескел до Нью Йорку. Він везе з собою резолюцію Ради Народних Комісарів з подякою для "АРА" і для її робітників за уделену поміч. Резолюція є виписана на пергаміні.

КАБЕЛЬ МІЖ АНГЛІЄЮ І РОСІЄЮ.

ЛОНДОН, 12. серпня. — Англійське правительством оповістило, що англійсько-російський кабель є готовий до міжнародного ужитку. Цей кабель був закладений підчас війни спільними коштами Англії і Росії.

Англійсько-російський кабель йде зі Шкотії до Архангельська.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ ВИСШЕ ШКІЛЬНИЦТВО НА РАД. УКРАЇНІ.

Пролетарська революція на Україні, як і скрізь на території б. російської імперії, зробила переворот і в системі освіти. Знищида гімназію й університет, як старі відірвані від життя й безкорисні майже пережитки, а перебудувала та поширила нині школу, а вищу приминила до професійних, культурно-господарських виомог держави та життя.

Зараз на території Української Соціалістичної Радянської Республіки є 24 вищих шкіл по різних містах України, при яких існують робітничі факультети. І так в Харкові є Сільсько-Господарський Інститут, Технологічний Інститут, Інститут Народної Освіти, Медичний Інститут і Інститут Народного Господарства.

В Києві: Політехнічний Інститут, Сільсько-Господарський Інститут, Медичний Інститут, Інститут Народного Господарства й Інститут Народної Освіти.

В Січеславі (б. Катеринослав): Гірничий Інститут, Медичний Інститут і Інститут Народної Освіти.

В Одесі: Політехнічний Інститут, Сільсько-Господарський Інститут, Інститут Народного Господарства й Інститут Народної Освіти.

В Кам'янці Подільській: Сільсько-Господарський Інститут; в Миколаєві: Індустріальна Техніка; в Таганрозі: Металургічна Техніка; в Юзівці: Політехніка; в Шостці: Індустріальна Техніка; в Луганську: Професійна техніка для робітників.

Крім згаданих вищих шкіл є ще й такі, при яких нема робітничих факультетів.

УКРАЇНІЗАЦІЯ ШКІЛ НА ПОЛТАВЩИНІ.

Справа українізації шкіл на Полтавщині набирає конкретного характеру.

З 2.200 нижчих та середніх шкіл в 2.150 навчання провадитиметься на українській мові. Так само буде заведено навчання на українській мові у вищих школах Полтавщини: Сільсько-Господарському Технікумі, Педагогічному Технікумі, ІНО та Межовому Технікумі. Низові апарати Наросвіти цілком зукраїнізовані.

Незабаром Полтавська Губ. наросвіта цілком перейде на українізацію діловодства. Склад учительства: 50 відсотків Українців, 25 відс. Росіян, і 25 відс. Євреїв. По радянській лінії українізується багато губернських установ: Губсуд, Губземуправління і комезамми. В Полтаві проєктується утворення постійного зразкового українського театру.

СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКА ВИСТАВА В УМАНІ.

В Умані відкрито окружну сільсько-господарську виставу. На виставі багато заступлені: садівництво, пасічництво й шовківництво. Дуже гарно представляється відділ по плекавню коней. Богато расових коней експонували селяне. Вистава влаштована в українському стилі. На протягу прішні 3 днів виставу відвідало 7.000 людей.

Авіовистава в Києві.

В половині липня відкрито в Києві виставу авіації та водухоплавання України і Криму.

В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ ПОВ'ЯВЛЯЮТЬСЯ НОВІ ВАТАГИ.

Львівська "Земля і Воля" з 29. липня доносить:

В першій половині цього місяця (липня) повиявля в Підгаєччині ватага озброєних людей, яка напала на двір власника й експлуататора околицьних лісів Габера й забрала 34 мільонів мп. та в поході в напрямі Збруча мала перейти Стрипу. Стривожена поліція з цілою хмарою детективів і собак пустилася за цю ватагою в "погоно" (придержуючи очевидно все відповідний дістанс), але як видно безуспішно, бо чейже польська бруква преса не забула б занотувати "нових подвигів" своєї буржуазної "сторожі публічного спокою". Селян ватага полишила в спокую. Польські дідачі й інші kresow-i зблг-i мають "страх велій" перед наближаючою осіно.

ТРУПИ ВОРУШАТЬСЯ.

Львівське "Діло" з 31. липня доносить:

Для 15. вересня у Варшаві розпочнуться наради з'їзду української еміграції в Польщі. Зїзд буде скликаний за ініціативою "Центрального українського комітету". На чолі організаційного бюро стоїть б. міністер У.Н.Р. Салковський. На зїзді будуть репрезентовані всі табори інтернованих в Каліші, Ченстохові, Шепорні, Варшаві та емігрантські організації. Предметом наради будуть такі справи: 1) юридичне становище еміграції в Польщі; 2) організація еміграції; 3) емігрантська преса; 4) самопоміч; 5) національний податок для культурно-освітніх цілей еміграції; 6) суд чести для еміграції і т. д. Зїзд має аполітичний (!) характер.

(Т. зв. "Центральний український комітет", це під іншою назвою "уряд" Петлюри. Коли він скликає "зїзд", так це свідчить, що польське правительством воскрешує для своїх певних цілей умершу петлюрщизину. — Ред. "У.Р.В.")

ЗМЕНШЕННЯ ЧЛЕНСТВА ЮНІЙ В АНГЛІЇ.

ЛОНДОН, 15. серпня. — Робітничі юнії в Англії втратили протягом останнього року 315.503 членів.

Надзика фондів в юніях упала з 85.450 на 64.883 фунтів штерлінгів.

ПРОДОВЖЕННЯ ПІВРІЧНИХ ЗБОРІВ ВІДЛІУ У.Р.Д. В ВІННІПЕГУ.

Подається до відома всім членам відділу Укр. Робітничого Дому, що продовження піврічних зборів відділу У.Р.Д. в Вінніпегу відбудеться в понеділок, 27. серпня о год. 8.30 вечером в Укр. Роб. Домі.

Обовязком кожного члена прибути на ці збори, позаяк є ще кілька важних справ до полагодження. Заряд.

ПІВРІЧНІ ЗБОРИ Відділу Жінщин-Робітниць в Вінніпегу.

Подається до відома всім членкиням Відділу Жінщин-Робітниць при Ст. У.Р.Д. в Вінніпегу, що піврічні збори Відділу відбудуться в середу, 22. серпня о год. 8-й вечером в Укр. Роб. Домі.

Обовязком кожної членкині прибути на ці збори, бо є важні справи до полагодження. Заряд.

СПРАВИ РОБІТНИЧОЇ ДІТЧОЇ ШКОЛИ В ВІННІПЕГУ.

Шкільний рік 1922-23 в Роб. Діт. Школі при Відділі Ст. У.Р.Д. в Вінніпегу кінчиться в суботу 25. с. м., а новий починається в понеділок, 3. вересня.

В посліднім тиждні цього місяця, значить 27., 28., 29. і 30. серпня відбудуться виходи нових дітей до першої і до висших клас. Родичі, що бажали-б вписати таку дитину до У.Р.Д. школи, повинні припродати її в один із означених днів в часі від 5-7 год. по полудни до У. Р. Дому.

В п'ятницю, 31. серпня о год. 8-й вечером, відбудеться мітинг родичів усіх шкільних дітей. Кождий батько або мати повинні взяти участь у мітингу, бо тов. учитель здасть обширне шкільне справоздання і то про все, що лише могло-б-зачікавити родичів.

Шкільні діти можуть бути присутні на мітингу.

Осбних запрошень на згаданий мітинг не висилається.

ДО ВІДОМА ТОВАРИШАМ І ТОВАРИШКАМ В ГОНОРІ ІСТ КИЛДОНАН, ВІННІПЕГУ І ТРАНСКОНА.

Товариші і Товаришки! Очим повідомляється Вас, що в неділю, 2-го вересня, о годині 2-й пополуноди, відбудеться святочне

ОТВОРЕННЯ УКР. РОБІТНИЧОГО ДОМУ В ТРАНСКОНА.

Просимо Товаришів і Товаришок з повисше згаданих місцевостей взяти якнайчисленнішу участь. Отворення Укр. Роб. Дому відбудеться концерт-митингом. Промовляти будуть товариші і товаришки місцеві і поза місцеві, як в українській так й англійській мові.

До концертної програми тов. Урнінук приготував багато несподіванок. Участь в концерті візьмуть школяри і школярки з Роб. Дітчої Школи в Вінніпегу і Трансконі.

Товариші і Товаришки! Коли Ви почуваете себе робітниками і робітницями, коли зачисляете себе до членів робітничої класи, коли бажаете послухати промов робітників і робітниць, коли хочете розвеселитись піснями, музикою і танцями своїх дітей, коли бажаете помочи Укр. Роб. Дому матеріально і морально, так приходить громадно на цей день, задемонструйте свою солідарність із ними, що вложили в будову Укр. Роб. Дому весь свій труд і енергію.

То-ж всі, як один, всі, як одна, на отворення свого Робітничого Дому в Трансконі! Хай живе Український Робітничий Дім і його будівничі в Трансконі!

До побачення з Вами на отворенню. Заряд Укр. Роб. Дому в Трансконі.

УВАГА! СПІЛЬНИЙ ПІКНІК РОБ. ОРГАНІЗАЦІЙ!

ЗАХОДОМ ФІЛІЯ СТОВ. У.Р.Д. В ВІННІПЕГУ, ІСТ КИЛДОНАН І ТРАНСКОНІ відбудеться

В НЕДІЛЮ, 26. СЕРПНЯ, В МОРС ПЛЕЙС

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

З ДУЖЕ БОГАТОЮ І НЕБУВАЛОЮ ЩЕ ДОСІ ПРОГРАМОЮ

Є ЦЕ ПЕРШИЙ ПІКНІК ПРИ СПІВУЧАСТІ ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ВІННІПЕГУ, ІСТ КИЛДОНАН І ТРАНСКОНА. НА ПІКНІКУ БУДЕ МНОГО НЕСПОДІВАНКО.

Салдіть за програмою в слідууючій числі "Укр. Робітничих Вістей" і афішах на улицах.

Не пропустіть нагоди і приходіть на цей пікнік, а з певністю не пожалуєте, за що ручить

Спільний пікніковий комітет українських робітничих організацій. ЯК ІХАТИ: — Беріть "Морс Плейс" стрітку, котра йде Мейн стрітом і йдьте до місця де вона вертає назад, а там будуть товариші, котрі вкажуть вам дорогу на місце пікніку.